

Motion till riksdagen 2006/07:Ub318

av **Allan Widman (fp)**

Pedagogiskt ansvar inom förskolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att föreståndare eller pedagogiskt ansvarig chef ska finnas för varje förskola.

Motivering

Den svenska förskolan har under något decennium genomgått stora förändringar. Det pedagogiska innehållet har utvecklats och förstärkts. Sedan förskolan fick sin egen läroplan 1998 har den också formellt blivit en del av det svenska utbildningssystemet. Avgifterna har sänkts och en allmän, helt kostnadsfri, förskola införts för 4- och 5-åringar. Kravet på årliga kvalitetsredovisningar omfattar sedan några år även förskolan och dess fritidshemsverksamhet. Förskoleklassen ingår numera i grundskolan.

Parallellt med att förskolan blivit en tydligare del i ”det livslånga lärandet” har också det ekonomiska trycket mot verksamheten ökat. Det handlar om att allt färre anställda får ta hand om fler barn, barn som i större utsträckning än tidigare drabbas av koncentrationssvårigheter, inlärningsproblem och sjukdomar som allergi, astma samt ätstörningar.

Nedanstående tabell beskriver utvecklingen sedan det tidiga 90-talet. Frågan är om någon annan lika humanintensiv verksamhet i vårt land genomgått en motsvarande rationalisering på så kort tid.

Fel! Okänt namn på

År	Barn/grupp.
1990	13,8
1992	15,7
1994	16,5
1996	16,9
1998	16,5
2001	17,5
2002	17,4
2003	17,2

Källa: Officiell statistik (1990–1998, 2003).

Att övervaka kvaliteten i förskolan blir en viktig uppgift för den nya regeringen. Det handlar inte bara om det pedagogiska innehållet utan också om det allmänna omhändertagandet och barnens säkerhet i förskolan.

I början av 90-talet fanns det regelmässigt s.k. föreståndare eller platschefer på varje förskola. De tog hand om övergripande uppgifter på förskolan, ledde verksamheten organisatoriskt och pedagogiskt samt fungerade som förskolans representant mot högre tjänstemän i kommunen. Föreståndarna är i dag alltmer sällsynta. De har ofta ersatts av rektorer eller områdeschefer som ansvarar för flera skolor och förskolor. Dessa högre chefer har begränsade möjligheter att regelbundet ta del av och leda den pedagogiska verksamheten i förskolan.

När det gäller våra skolor har lagstiftaren explicit ställt krav på det pedagogiska ledarskapet och uttalat att för skolan skall finnas rektorer som genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt (2 kap. 2 § skollagen). För rektorer anordnas särskilda skolledarutbildningar och Skolverket övervakar inte bara deras kompetens och meriter utan också vilka möjligheter de har att utöva sitt pedagogiska och organisatoriska ledarskap.

Något motsvarande krav på direkt ledning av förskolan saknas. I 2 a kap. 3 § andra st skollagen stadgas blott att ”För bedrivande av förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg skall det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses”.

Den nya förskolan ställer nya krav på organisatoriskt och pedagogiskt ledarskap som behöver utövas i den lokala verksamheten. Tiden har kommit att stärka detta genom att uttryckligen ange att föreståndare eller pedagogiskt ansvarig chef skall finnas för varje förskola.

Stockholm den 31 oktober 2006

Allan Widman (fp)